

Kolumbijský vnitřní konflikt

Duben 2015

Kořeny konfliktu

- Dlouhodobě rozpolcená společnost
- 1948 – po zavraždění liberálního politika Gaitána – období „La violencia“ – během o něco více než dekády odhadem 200.000 obětí
- Období naprostého chaosu ve městech i na venkově (v čele ozbrojených skupin např. poručík Upír či Postrach údolí)
- Vytvořeno podhoubí pro současný konflikt
- Od roku 1948 prakticky nepřetržitě boje na kolumbijském území

Období po Violencii

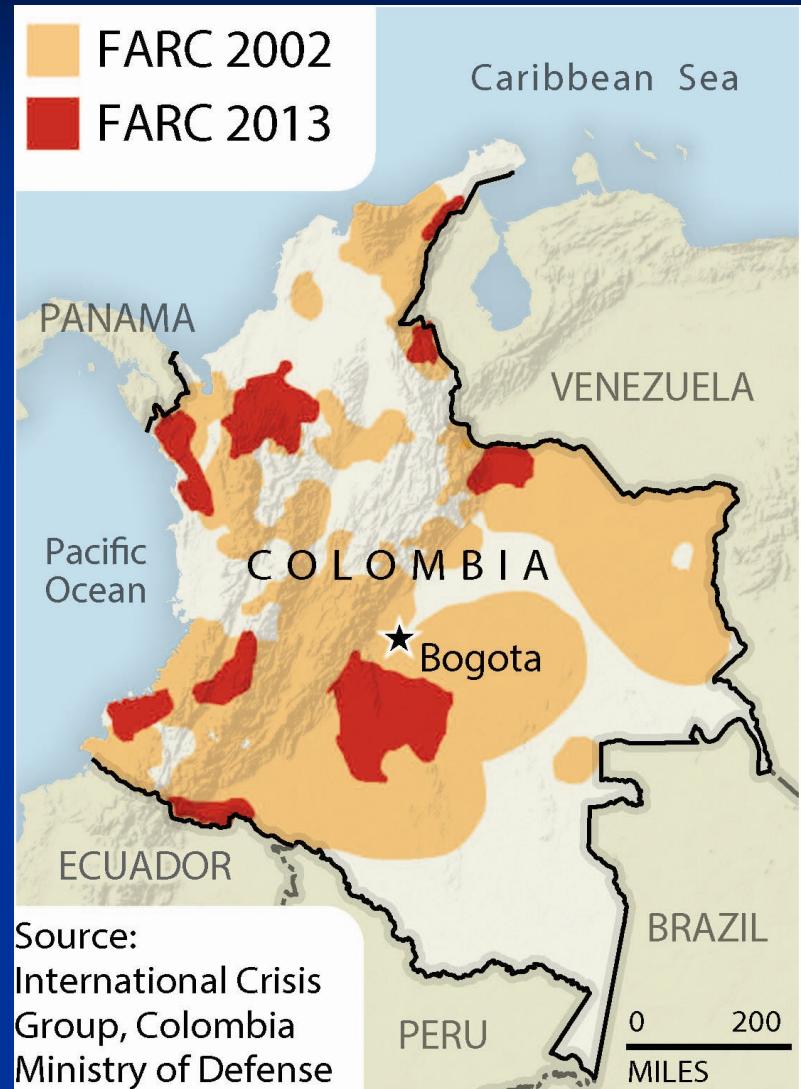
- 1957 svržen generál Pinilla
- Sitegská smlouva – rozdělení moci mezi konzervativci a liberály 50:50
- Komunisté zůstávají ve svých rolnických republikách – nejznámější Marquetalia
- 1964 – Marulanda zakládá FARC
- Prakticky zároveň vzniká i ELN

Občanská válka???

- Symbióza narkomafie, terorismu a organizovaného zločinu
- Splňuje přes 1.000 obětí, což je někdy dáváno jako hranice
- ALE – neexistence etnických, regionálních či religiozních cleavages!
- Navíc drtivá většina Kolumbijců podporuje státní instituce v boji proti guerillám (a dříve paramilitárům)

FARC

- Vznik v šedesátých letech, ne příliš početná nárůst v osmdesátých a devadesátých
- Za Pastrany dosáhly maxima – 18. 000 členů
- Nyní naprosto neodhadnutelné
- Těžce je poznamenala smrt Marulandy, Reyese a dalších lidí z vedení, v listopadu 2011 Alfonso Cano
- Záchrana Ingrid Betancourtové – důkaz o schopnosti infiltrace tajných služeb
- Dezerce, chybí vedení, chybí ideologie – čím dál blíže drogovému byznysu

GENE THORP/THE WASHINGTON POST

Unión Patriótica

- Snaha FARC etablovat se v rámci kolumbijského politického systému v druhé polovině 80. let
- Podařilo se jim získat místa v Senátu i Sněmovně reprezentantů
- Dlouhodobě se UP neuchytila, především vzhledem k systematické likvidaci členů

ELN

- Mučedník Camillo Torres (teologie osvobození)
k tomu kubánský marxismus
- Výrazně menší než FARC
- Spíše než na rozsáhlé operace se soustředí na subverzní akce
- Vyjednávání s Uribeho vládou, ale nikam nevedlo

Spojení FARC a ELN?

- První náznaky na konci roku 2009
- Důsledek úspěšného vládního tažení spíše než ideologická spřízněnost
- Část ELN nemá s obchodem s drogami problém
- Dnes se o tom příliš nehovoří

Mírové rozhovory

- Probíhají na Kubě za participace Norska od roku 2012
- Mezi lidmi podpora
- Průběh se dostal dále než při předchozích pokusech
- Zatím ale stále poněkud rozdílné pohledy ze strany vlády a FARC
- Vláda by chtěla dokončit v tomto roce, ale ne za každou cenu...
- Zatím panuje shoda na pozemkové reformě a participaci rebelů v politice po ukončení konfliktu
- ELN začala vyjednávat v červnu 2014

Problematické body

- Zdá se, že vláda je více zainteresovaná než guerilly
- Práva lidí postižených konfliktem (eviduje se 7 milionů lidí)
- Průběh odzbrojení rebelů
- Způsob, jakým budou dohodnuté věci implementovány do praxe

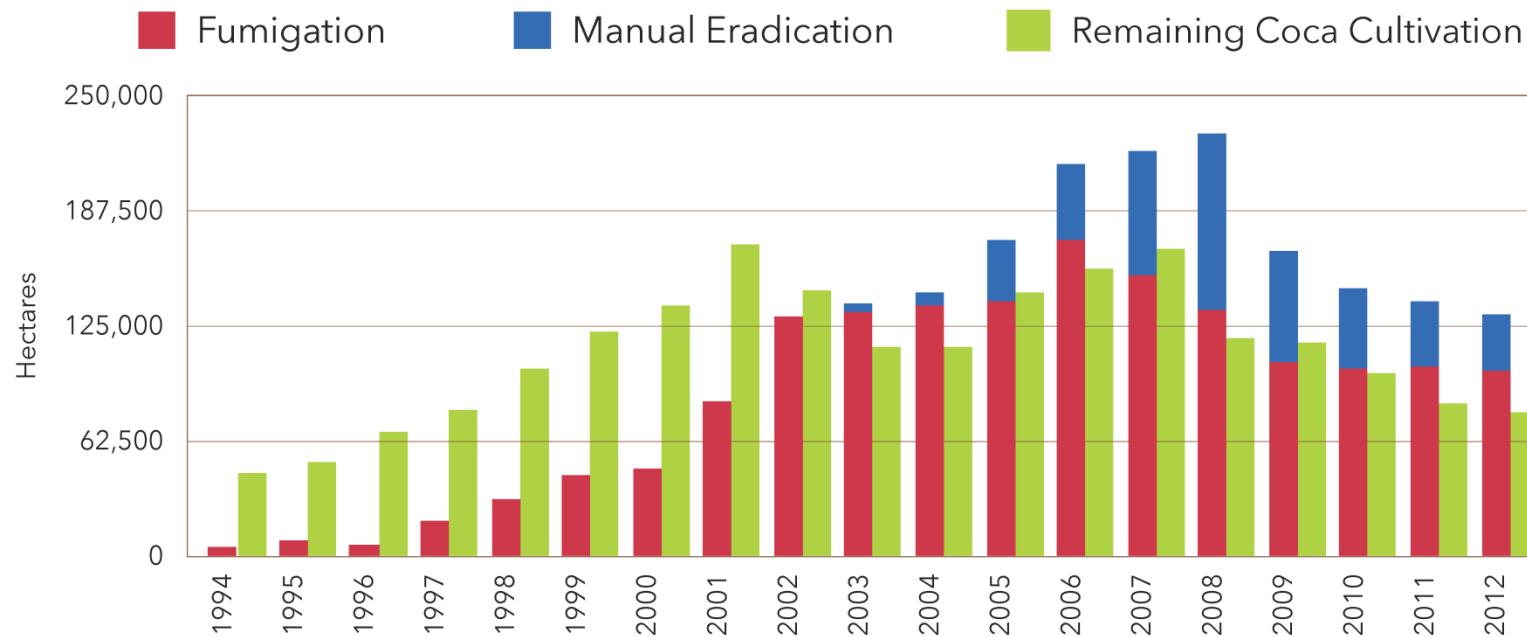
AUC

- Byly třetí nestátní silou v Kolumbii
- Vznikají ze soukromých armád narkobaronů
- Nazývání též „paramilitares“
- Tvrdé útoky na guerilly
- Postupně odzbrojovány (Zákon spravedlnosti a míru)
- Extradice lídrů AUC do USA
- Skandál „parapolitica“

Narkomafie

- Od 70. let vyrůstá velice rychle prakticky z ničeho, velmi mocná
- Především kartel z Cali (bratři Orejuelové) a Medellínský kartel (Escobar)
- Strach z vydání do USA vyvrcholil u MK otevřeným bojem s vládou „narcoválka“ – začíná atentátem na ministra Laru Bonillu
- V polovině 90. let velké kartely rozprášeny

Coca Cultivation, Aerial Fumigation, and Manual Eradication in Colombia

Source: U.S. Department of State, International Narcotics Control Strategy Reports <<http://1.usa.gov/1eAAutY>>.

Narkomafie po kartelech

- Po pádu kartelu fungování na bázi menších jednotek
- K transportu potřeba mexické kartely
- Postupné oslabování – ještě 2005 70 procent světové distribuce kokainu
- Dnes již v produkci za Peru a pravděpodobně i Bolívii
- Bolívie – problém koky

Konec studené války

- Došlo k přitvrzení konfliktu:
- 1) Narkotrafika a kriminalita + FARC odideologizovaná
- 2) Mírový proces inicializovaný prezidentem Betancourtem selhal (1982-86)
- 3) FARC vytvořila politické křídlo, Union Patriótica, ale její členové byli dále systematicky likvidováni
- 4) Přiblížení FARC k nárkotrafice
- 5) Došla podpora od sovětského bloku

César Gaviria (90-94)

- Úspěšné období, likvidace některých guerillových seskupení (Lidová osvobozenecká armáda, Hnutí 19. dubna)
- Likvidace Escobara a oslabení kartelu z Cali

Narcodemokracie

- Termín použit proti prezidentu Sámpérovi
- Jeho kampaň sponzorována penězi od narkomafie
- Nepodařilo se ho odvolat, nicméně slabé volební období, nárůst aktivity guerill

Andres Pastrana

- Zvolen v roce 1998
- Krátce po zvolení setkání s Marulandou
- Vytvoření demilitarizované zóny o velikosti 42.000 km² – naprosté selhání mírového procesu
- Nárůst počtu příslušníků FARC
- Na druhou stranu obrovské posílení armády a získání peněz od USA v rámci Plan Colombia

Alváro Uribe

- Nesmlouvavý konfrontační postoj proti guerillám – Plan Patriota
- Silná vazba na USA
- Posilování ozbrojených složek
- Poměrně široká podpora veřejnosti, obhájil mandát
- Spory s okolními zeměmi – Ekvádor, Venezuela

Juan Manuel Santos

- Bývalý ministr obrany, spojen s úspěšným tažením, ale i skandály – v roce 2009 rezignoval
- V srpnu 2010 nastoupil do úřadu
- Pokračování Uribeho tvrdé linie
- Značné zlepšení vztahů mezi Kolumbií a Venezuéloou
- V září 2010 zabit Mono Jojoy, listopad 2011 Alfonso Cano
- 2014 obhájil mandát

Vnitřní přesídlení

- Týká se více 3 a více milionů osob (6-10% populace)
- Přes pokrok vlády byl poměr vyšší v roce 2008 než 2007
- Problematické umisťování lidí, nestejný nápor na různé regiony